

Skupina B

1. Je dán signál $f(t) = \sigma(t)e^{-2t}$, $t \in (-\infty, +\infty)$ (15b)

- Určete, zda je signál periodický. (2b)
- Vypočtěte jeho frekvenční spektrum. (5b)
- Načrtněte amplitudové spektrum. Popište osy. (4b)
- Načrtněte fázové spektrum. Popište osy. (4b)

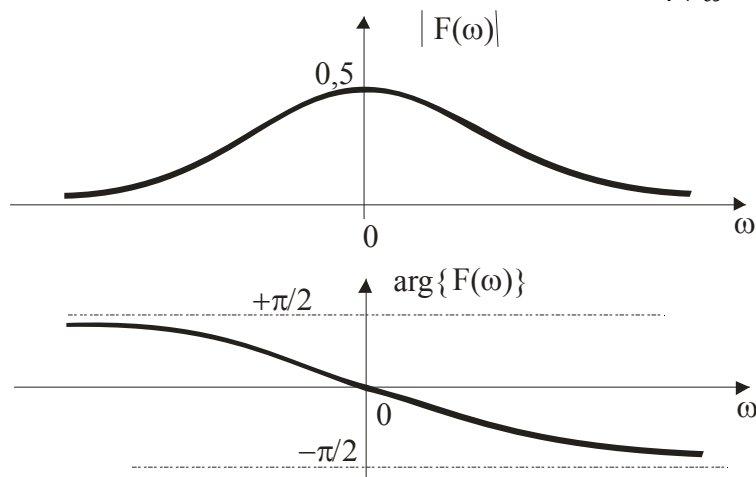
Řešení:

- Signál není periodický.
- Spektrum určíme jako jeho Fourierovu transformaci. Platí

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{+\infty} f(t)e^{-j\omega t} dt = \int_0^{+\infty} e^{-2t} e^{-j\omega t} dt = \int_0^{+\infty} e^{-(2+j\omega)t} dt = \left[\frac{e^{-(2+j\omega)t}}{-(2+j\omega)} \right]_0^{+\infty} = \frac{-1}{-(2+j\omega)}(0-1) = \frac{1}{2+j\omega} = \frac{2-j\omega}{4+\omega^2}$$

c,d) Pro amplitudové a fázové spektrum platí:

$$|F(\omega)| = \left| \frac{1}{2+j\omega} \right| = \frac{1}{\sqrt{4+\omega^2}} \quad \Phi(\omega) = \arctan \frac{-\omega}{\frac{4+\omega^2}{2}} = -\arctan \frac{\omega}{4+\omega^2}$$

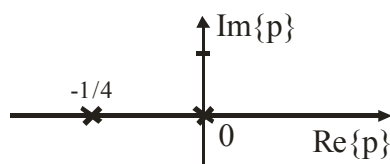
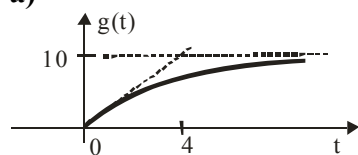
2. Dynamický systém má impulsní charakteristiku $g(t) = 10(1 - e^{-t/4})$ $t \geq 0$. (20b)

Napište:

- Načrtněte impulsní charakteristiku. Popište osy. (1b)
- Vypočtěte jeho operátorový přenos. (4b)
- Nakreslete rozložení pólů a nul. (3b)
- Určete jeho diferenciální rovnici (2b)
- Načrtněte jeho frekvenční charakteristiku v komplexní rovině. Popište osy. (5b)
- Načrtněte jeho amplitudovou a fázovou frekvenční charakteristiku v logaritmických souřadnicích. Popište osy. (5b)

Řešení

a)

b) Pro operátorový přenos platí

$$F(p) = L\{g(t)\} = L\{10(1 - e^{-t/4})\} = 10L\{\sigma(t)\} - 10L\{e^{-t/4}\} = \frac{10}{p} - \frac{10}{p + 1/4} = \frac{10}{p} - \frac{40}{4p + 1} = \frac{40p + 10 - 40p}{p(4p + 1)} = \frac{10}{p(4p + 1)}$$

c) Systém má dva póly, jeden v nule, druhý v $-1/4$ (viz obr vpravo)

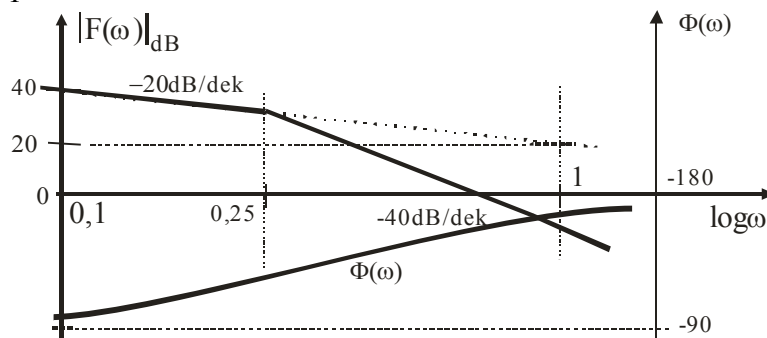
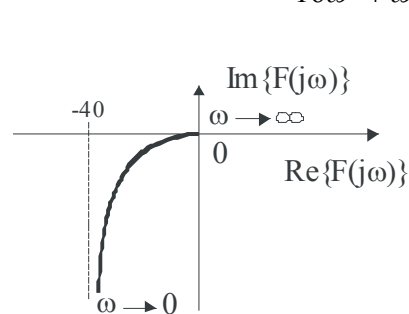
d) Pro diferenciální rovnici platí

$$F(p) = \frac{10}{p(4p + 1)} = \frac{Y(p)}{U(p)} \Rightarrow 4p^2Y(p) + pY(p) = 10U(p) \Rightarrow 4y'' + y' = 10u$$

e) Pro frekvenční přenos platí

$$F(j\omega) = \frac{10}{-4\omega^2 + j\omega} = \frac{10(-4\omega^2 - j\omega)}{16\omega^4 + \omega^2} = \frac{-40\omega^2}{16\omega^4 + \omega^2} - j \frac{10\omega}{16\omega^4 + \omega^2}$$

$$\lim_{\omega \rightarrow 0} \operatorname{Re}\{F(j\omega)\} = \lim_{\omega \rightarrow 0} \frac{-40\omega^2}{16\omega^4 + \omega^2} = \lim_{\omega \rightarrow 0} \frac{-40}{16\omega^2 + 1} = -40$$

f) Pro amplitudovou a fázovou frekvenční charakteristiku platí:

$$|F(j\omega)|_{dB} = 20 \log \left| \frac{10}{j\omega(4j\omega + 1)} \right| = 20 \log \frac{10}{\omega \sqrt{16\omega^2 + 1}} = 20 \log 10 - 20 \log \omega - 20 \log \sqrt{16\omega^2 + 1}$$

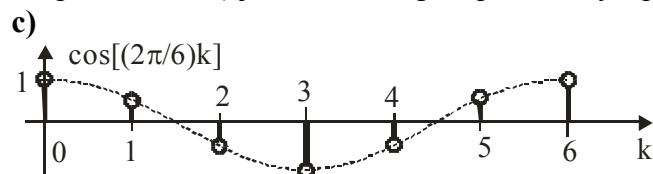
$$\Phi(\omega) = \arg\{F(j\omega)\} = -\pi/2 - \arctan 4\omega$$

3. Je dán spojitý periodický signál $f(t) = \cos \omega_0 t$, $t \in (-\infty, +\infty)$ s periodou $P = 12$ sec. Tento signál je vzorkován a perioda vzorkování je $T_s = 2$ sec. **(15b)**

- Lze takto získaný diskrétní signál zpětně rekonstruovat pomocí ideálního filtru typu dolní propust? Odpovězte Ano/Ne a zdůvodněte. **(5b)**
- Je takto získaný diskrétní signál periodický? Odpovězte Ano/Ne, zdůvodněte a pokud je periodický určete jeho periodu. **(5b)**
- Načrtněte prvních 6 vzorků diskrétního signálu **(5b)**.

Řešení

- Nejvyšší kmitočet ve spektru spojitého signálu je $\omega_0 = 2\pi/12 = \pi/6$. Kmitočet vzorkování je $\omega_s = 2\pi/T_s = 2\pi/2 = \pi$. Diskrétní signál bude možno zpětně rekonstruovat, bude-li splněna podmínka Shanonova teorému $\omega_s / \omega_0 > 2$. Platí $\frac{\omega_s}{\omega_0} = \frac{\pi}{\pi/6} = 6 > 2$. Podmínka je splněna a proto lze signál rekonstruovat.
- Vzhledem k tomu, že poměr $\omega_s / \omega_0 = 6$ je celé číslo (v jedné periodě spojitého signálu je celistvý počet vzorků) je diskrétní signál periodický s periodou $N = 6$.

4. Přejchodová charakteristika diskretního systému má tvar: $h(k) = \begin{cases} \frac{1}{3} \left(-\frac{1}{2}\right)^k & k > 0 \\ 0 & k \leq 0 \end{cases}$ (20b)

- a) Vypočítejte impulsovou charakteristiku a načrtněte ji pro $k = 0, 1, 2, 3$. (8b)
 b) Určete operátorový přenos systému (8b)
 c) Nakreslete rozložení pólů a nul. (2b)
 d) Rozhodněte o stabilitě (1b)
 e) Napište diferenční rovnici systému (1b)

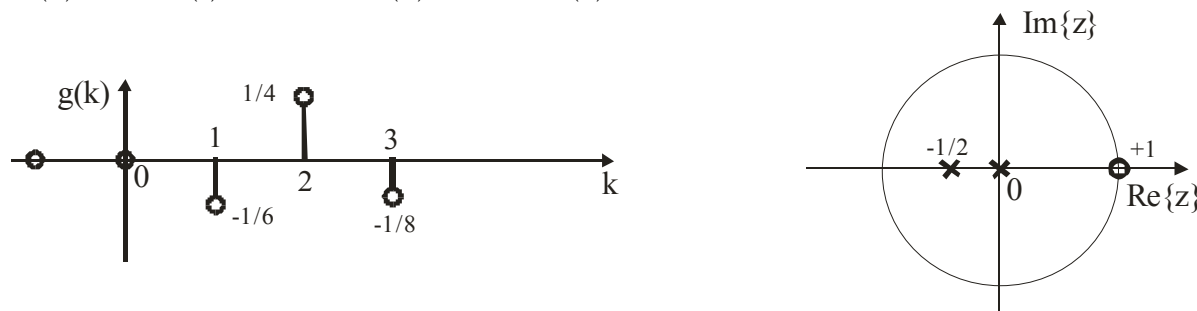
Řešení

a) Platí $g(0) = h(0) - h(-1) = 0$; $g(1) = h(1) - h(0) = -1/6$ a pro $k > 1$ platí

$$g(k) = h(k) - h(k-1) = \frac{1}{3} \left[\left(-\frac{1}{2}\right)^k - \left(-\frac{1}{2}\right)^{k-1} \right] = \frac{1}{3} \left[\left(-\frac{1}{2}\right)^k - \left(-\frac{1}{2}\right)^{k-1} \right] =$$

$$= \frac{1}{3} \left(-\frac{1}{2}\right)^{k-1} \left[\left(-\frac{1}{2}\right) - 1 \right] = \frac{1}{3} \left(-\frac{1}{2}\right)^{k-1} \left(-\frac{3}{2}\right) = \left(-\frac{1}{2}\right)^k$$

$$g(0) = 0; \quad g(1) = -1/6; \quad g(2) = 1/4; \quad g(3) = -1/8;$$

b) Pro přenos platí:

$$F(z) = \frac{z-1}{z} Z\{h(k)\} = \frac{z-1}{z} \frac{1}{3} \sum_{k=1}^{\infty} \left(-\frac{1}{2z}\right)^k = \frac{z-1}{3z} \left[\sum_{k=0}^{\infty} \left(-\frac{1}{2z}\right)^k - 1 \right] = \frac{z-1}{3z} \left[\frac{1}{1 + \frac{1}{2z}} - 1 \right] =$$

$$= \frac{z-1}{3z} \left[\frac{2z}{2z+1} - 1 \right] = \frac{z-1}{3z} \frac{2z - 2z - 1}{2z+1} = -\frac{z-1}{6z(z+0,5)} = -\frac{z^{-1} - z^{-2}}{6 + 3z^{-1}}$$

c) Systém má jednu nulu $n_1 = 1$ a dva póly $z_1 = 0; z_2 = -0,5$ (viz obr. vpravo).

d) Póly leží uvnitř jednotkové kružnice tj. systém je stabilní

e) Pro diferenční rovnici systému platí:

$$F(z) = -\frac{z^{-1} - z^{-2}}{6 + 3z^{-1}} = \frac{Y(z)}{U(z)} \Rightarrow Y(z)(6 + 3z^{-1}) = -U(z)(z^{-1} - z^{-2})$$

$$6y(k) + 3y(k-1) = -u(k-1) + u(k-2)$$

Zkouška: na vstupu je jednotkový skok $\sigma(k)$, výstup musí být zadaná přechodová charakteristika $h(k)$

$$y(k) = -1/2y(k-1) - 1/6u(k-1) + 1/6u(k-2)$$

$$k=0 \quad y(0) = -1/2y(-1) - 1/6u(-1) + 1/6u(-2) = -0 - 0 - 0 = 0$$

$$k=1 \quad y(1) = -1/2y(0) - 1/6u(0) + 1/6u(-1) = 0 - 1/6 = -1/6$$

$$k=2 \quad y(2) = -1/2y(1) - 1/6u(1) + 1/6u(0) = +1/12 - 1/6 + 1/6 = 1/12$$

$$k=3 \quad y(3) = -1/2y(2) - 1/6u(2) + 1/6u(1) = -1/24 - 1/6 + 1/6 = -1/24$$